

RAPORT KOŃCOWY

Z REALIZACJI PROGRAMU POLITYKI ZDROWOTNEJ

Data wpływu : .....
Sygn. akt: .....
wypełnia Agencja Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji

<p style="text-align: center;">STAROSTWO POWIATOWE w Bielsku – Białej ul. Piastowska 40 43-300 Bielsko - Biała</p>	<h3 style="margin: 0;">Raport końcowy</h3> <h3 style="margin: 0;">z realizacji programu polityki zdrowotnej</h3>	
<div style="border-top: 1px dotted black; margin-top: 10px;">oznaczenie podmiotu składającego raport końcowy z realizacji programu polityki zdrowotnej</div>		
Nazwa programu polityki zdrowotnej:	„Program badań przesiewowych słuchu dla uczniów klas I szkół podstawowych z terenu powiatu bielskiego w roku szkolnym 2022/2023”	
Przewidziany w programie polityki zdrowotnej okres jego realizacji: Rok szkolny: 2022/2023	Faktyczny okres realizacji programu polityki zdrowotnej: 1.09.2022r. – 31.05.2023r.	
<p>Opis sposobu osiągnięcia celów programu polityki zdrowotnej:¹⁾</p> <p>Samorząd Powiatu Bielskiego opracował Program badań przesiewowych słuchu dla uczniów klas I szkół podstawowych z terenu powiatu bielskiego w roku szkolnym 2022/ 2023 (program pilotażowy).</p> <p>Program został zaopiniowany przez Prezesa Agencji Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji (opinia nr 30/2021 z dnia 7 czerwca 2021r.) oraz przez Wojewodę Śląskiego (opinia z dnia 16 sierpnia 2021 r. oraz jej aktualizacja z dnia 16 sierpnia 2022r.), przyjęty Uchwałą Nr VI/34/296/21 Rady Powiatu w Bielsku – Białej z dnia 28 października 2021r.</p> <p>Uchwałą Nr 182/2022 Zarządu Powiatu w Bielsku – Białej z dnia 23 maja 2022r. został rozstrzygnięty Konkurs ofert na realizatora Programu.</p> <p>Realizatorem Programu został Szpital Świętego Łukasza S.A. w Bielsku Białej.</p> <p>Cel główny Programu:</p> <p>Przebadanie w kierunku wczesnego wykrycia wad słuchu co najmniej 60 % dzieci klas pierwszych szkół podstawowych zlokalizowanych na terenie powiatu bielskiego rozpoczynających edukację w roku szkolnym 2022/2023.</p> <p>Opracowując Program wielkość populacji kwalifikowanej do badania słuchu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - została oszacowana na 1600 dzieci, - faktycznie w roku szkolnym 2022/2023 na dzień 1.09.2022r. w klasach pierwszych szkół podstawowych zlokalizowanych na terenie powiatu bielskiego rozpoczęło naukę 1929 dzieci. <p>Ostatecznie słuch przebadano u 1541 dzieci, czyli przebadano 79,89 % kwalifikowanej populacji. Założony cel główny został osiągnięty.</p>		

Cele szczegółowe Programu:

1. Wykrycie zaburzeń słuchu u jak największej liczby dzieci, minimum u 3 % uczęszczających do klas pierwszych szkół podstawowych zlokalizowanych na terenie powiatu bielskiego w roku szkolnym 2022/2023 oraz wydanie skierowania do poradni laryngologicznej celem dalszej diagnostyki i leczenia.

179 dzieci zostało skierowanych do dalszej diagnostyki. Odnosząc tą liczbę do ilości dzieci uczących się w klasach pierwszych w szkołach podstawowych zlokalizowanych na terenie powiatu bielskiego w roku szkolnym 2022/2023 zaburzenia słuchu wykryto u **9,28 % dzieci**.

Liczbę dzieci skierowanych do dalszej diagnostyki można też odnieść do ilości dzieci faktycznie przebadanych. Podejrzanie niedosłuchu wykryto u **11,62% dzieci** przebadanych.

Można uznać, że to drugie obliczenie ukazuje faktyczną skalę problemu z jakim mamy do czynienia.

2. Podniesienie poziomu wiedzy w zakresie czynników ryzyka uszkodzenia słuchu oraz metod zapobiegania uszkodzeniom słuchu minimum o 25% u rodziców / opiekunów prawnych dzieci uczestniczących w Programie poprzez działania edukacyjne oraz zweryfikowanie nabytej wiedzy przez przeprowadzenie pre – i post testów (przygotowanych przez Realizatora / Realizatorów Programu).

Przeprowadzono działania edukacyjne w zakresie czynników ryzyka uszkodzenia słuchu oraz metod zapobiegania uszkodzeniom słuchu u **1372 rodziców** / opiekunów prawnych dzieci uczestniczących w Programie.

- 1) Liczba wypełnionych i zwróconych pre i post testów przez rodziców/opiekunów prawnych: 907.
- 2) Suma wszystkich poprawnych odpowiedzi w pre – testach wypełnionych przez rodziców/opiekunów prawnych: 4321.
- 3) Suma wszystkich poprawnych odpowiedzi w post – testach wypełnionych przez rodziców/opiekunów prawnych: 5989.

Poziom wiedzy w zakresie czynników ryzyka uszkodzenia słuchu oraz metod zapobiegania uszkodzeniom słuchu wzrósł u rodziców/opiekunów prawnych o **38,60%**.

3. Podniesienie poziomu wiedzy w zakresie czynników ryzyka uszkodzenia słuchu oraz metod zapobiegania uszkodzeniom słuchu minimum o 25% u wychowawców klas pierwszych i nauczycieli nauczania wczesnoszkolnego szkół podstawowych zlokalizowanych na terenie powiatu bielskiego poprzez działania edukacyjne oraz zweryfikowanie nabytej wiedzy przez przeprowadzenie pre – i post testów (przygotowanych przez Realizatora / Realizatorów Programu).

Przeprowadzono działania edukacyjne w zakresie czynników ryzyka uszkodzenia słuchu oraz metod zapobiegania uszkodzeniom słuchu u **93 wychowawców** dzieci klas I objętych Programem.

- 1) Liczba wypełnionych i zwróconych pre i post testów przez wychowawców klas I szkół podstawowych: 82.
- 2) Suma wszystkich poprawnych odpowiedzi w pre – testach wypełnionych przez wychowawców klas I szkół podstawowych: 409.
- 3) Suma wszystkich poprawnych odpowiedzi w post – testach wypełnionych przez wychowawców klas I szkół podstawowych: 569.

Poziom wiedzy w zakresie czynników ryzyka uszkodzenia słuchu oraz metod zapobiegania uszkodzeniom słuchu wzrósł u wychowawców klas pierwszych szkół podstawowych funkcjonujących na terenie powiatu bielskiego o **39,11%**.

Weryfikowanie nabytej wiedzy zarówno u rodziców/opiekunów prawnych dzieci uczestniczących w Programie jak również u wychowawców klas pierwszych i nauczycieli nauczania wczesnoszkolnego szkół podstawowych zlokalizowanych na terenie powiatu bielskiego polegało na przeprowadzeniu pre – i post testów przygotowanych przez Realizatora.

Realizator Programu przygotował test składający się z 10 pytań.

Wszystkie cele szczegółowe założone w Programie zostały osiągnięte.

Charakterystyka interwencji realizowanych w ramach programu polityki zdrowotnej:²⁾

Program obejmował następujące interwencje:

1. jedno spotkanie edukacyjno-informacyjne skierowane do rodziców / opiekunów prawnych dzieci objętych Programem zorganizowane na terenie każdej szkoły podstawowej (dopuszczona była możliwość zorganizowania jednego spotkania dla kilku szkół, w przypadku, gdy znajdują się na terenie jednej gminy) lub przeprowadzone zdalnie (udostępnienie linku, pod którym będzie udostępniony materiał edukacyjno - informacyjny).
2. jedno spotkanie edukacyjno-informacyjne skierowane do wychowawców klas pierwszych szkół podstawowych oraz nauczycieli nauczania wczesnoszkolnego zorganizowane na terenie każdej szkoły podstawowej (dopuszcza się możliwość zorganizowania jednego spotkania dla kilku szkół, w przypadku, gdy znajdują się na terenie jednej gminy) lub przeprowadzone zdalnie (udostępnienie linku, pod którym będzie udostępniony materiał edukacyjno - informacyjny).
3. materiały edukacyjno – informacyjne przekazywane na spotkaniach lub drogą elektroniczną były przygotowane lub weryfikowane przez specjalistę laryngologa, otolaryngologa lub audiologa.
4. badanie słuchu metodą audiometrii totalnej dla obydwu uszu dla tonów o częstotliwości: 1000, 2000 i 4000 Hz przy 20 dB (w szczególnych przypadkach rozszerzone o częstotliwości półaktowej tj. 3000 i 6000 Hz), które pozwoliły określić rodzaj i głębokość upośledzenia tego zmysłu.
5. postawienie diagnozy przez lekarza - omówienie uzyskanego wyniku badania, a gdy zachodziła taka potrzeba wystawienie skierowania z zaleceniami celem dalszej diagnostyki i leczenia.

Realizator Programu po przeprowadzeniu dwóch spotkań edukacyjnych dla rodziców/opiekunów prawnych w formie stacjonarnej wystąpił z wnioskiem do Zarządu Powiatu w Bielsku - Białej o możliwość przeprowadzenia edukacji w formie zdalnej, swoją prośbę motywując znikomą frekwencją rodziców/opiekunów prawnych na spotkaniach stacjonarnych. Zarząd Powiatu w Bielsku – Białej wyraził zgodę na zmianę trybu przeprowadzenia działań edukacyjnych dla rodziców/opiekunów prawnych, wychowawców klas I szkół podstawowych z formy stacjonarnej na formę zdalną poprzez nagranie i przekazanie filmu edukacyjnego, który będzie odpowiednikiem spotkania na żywo.

Został on udostępniony w formie linku rodzicom/opiekunom prawnym dzieci zgłoszonych do udziału w Programie oraz wychowawcom klas I szkół podstawowych. Wraz z filmem edukacyjnym rodzicom/opiekunom prawnym oraz wychowawcom klas I szkół podstawowych został przekazany/udostępniony adres email, na który mogli wysyłać ewentualne zapytania dotyczące treści edukacyjnych przedstawionych w filmie edukacyjnym.

Realizator zobowiązał się do odpowiedzi na otrzymane na wskazany adres email pytania oraz wysłanie odpowiedzi (wraz z treścią zadanego pytania) do wszystkich rodziców/opiekunów prawnych i wychowawców klas I szkół podstawowych. Pytań takich nie było.

Listy obecności Realizator utworzył na podstawie podpisanych przez rodziców/opiekunów prawnych i wychowawców klas I szkół podstawowych oświadczeń, które zostały dostarczone do szkolnego koordynatora, a w których deklarują, że zapoznali się z treścią edukacyjną przekazaną w filmie i tym samym potwierdzają udział w asynchronicznym spotkaniu edukacyjnym.

Wyniki monitorowania i ewaluacji programu polityki zdrowotnej:³⁾

Rekrutację uczestników do Programu poprzedzały działania informacyjne w szkołach, na stronie internetowej Powiatu Bielskiego, na stronie internetowej Realizatora oraz w lokalnych mediach.

Materiały edukacyjno – informacyjne przekazywane były w formie elektronicznej za pośrednictwem Koordynatorów gminnych i szkolnych wyznaczonych przez Wójta/Burmistrza z danej Gminy z terenu Powiatu Bielskiego.

Ocena zgłaszalności do Programu została dokonana na podstawie:

- liczby osób zakwalifikowanych do udziału w programie polityki zdrowotnej (liczba zgód na udział w programie) – **1698 osób**,
- liczby osób, które nie zostały objęte działaniami Programu z przyczyn zdrowotnych lub z innych powodów – **137 osób**,
- liczby osób, które z własnej woli zrezygnowały z udziału w Programie w trakcie jego realizacji – **20 osób**
- liczby uczniów, u których wykonano badanie audiometryczne w stosunku do populacji objętej programem – **1541 osób**,
- odsetka osób objętych działaniami edukacyjno – informacyjnymi skierowanymi do rodziców/opiekunów prawnych, u których nastąpił wzrost poziomu wiedzy – **80,80%**
- odsetka osób objętych działaniami edukacyjno - informacyjnymi skierowanymi do wychowawców klas pierwszych i nauczycieli nauczania wczesnoszkolnego, u których nastąpił wzrost poziomu wiedzy – **98,94%**

Mierniki efektywności Programu:

1. Odsetek przebadanych dzieci klas pierwszych rozpoczynających edukację w szkołach podstawowych zlokalizowanych na terenie powiatu bielskiego w roku szkolnym 2022/2023 w stosunku do populacji kwalifikującej się do przeprowadzenia badania - **79,89 %**.
2. Odsetek dzieci klas pierwszych szkół podstawowych zlokalizowanych na terenie powiatu bielskiego, u których zdiagnozowano wady słuchu i skierowano do dalszej diagnostyki i leczenia w poradni specjalistycznej - **9,28 %**.
3. Wzrost poziomu wiedzy w zakresie czynników uszkodzenia słuchu oraz metod zapobiegania słuchu o minimum 25 % u rodziców/opiekunów prawnych o **38,60 %**.
4. Wzrost poziomu wiedzy w zakresie czynników uszkodzenia słuchu oraz metod zapobiegania słuchu o minimum 25 % u wychowawców klas pierwszych i nauczycieli wychowania wczesnoszkolnego o **39,11 %**.

Ocena efektywności Programu:

- liczba dzieci zgłoszonych do Programu w stosunku do wielkości populacji, do której Program jest kierowany:
  - **1698** dzieci zgłoszonych do Programu,
  - **1929** wielkość populacji, do której Program był kierowany

Do Programu zgłoszono **88,00 %** populacji, do której program był kierowany.

- liczba dzieci, u których wykryto wadę słuchu, wraz z podziałem na rodzaj wykrytej wady i skierowanych do dalszej diagnostyki w poradni specjalistycznej: u **179 dzieci** wykryto wadę słuchu.

Rodzaj i liczba wykrytych wad:

- ubytek lekki – 21dB – 40 dB – **160** wad,
- ubytek średni – 41dB – 70 dB – **19** wad,
- znaczny ubytek – 71dB – 90 dB – brak wad,
- głęboki ubytek > 90 dB – brak wad,
- głuchota – całkowity brak reakcji na dźwięk – brak wad.

Rodzice dzieci z wykrytą wadą słuchu otrzymali informację z listą podmiotów posiadających umowę z NFZ, gdzie mogą wykonać dalszą, rozszerzoną diagnostykę i uzyskać leczenie.

- wzrost nabytej wiedzy poprzez wypełnienie pre – i post testów (przygotowanych przez Realizatora / Realizatorów) przez rodziców / opiekunów prawnych o **38,60 %**.
- wzrost nabytej wiedzy poprzez wypełnienie pre – i post testów (przygotowanych przez Realizatora / Realizatorów) przez wychowawców klas pierwszych szkół podstawowych oraz nauczycieli nauczania wczesnoszkolnego o **39,11 %**.

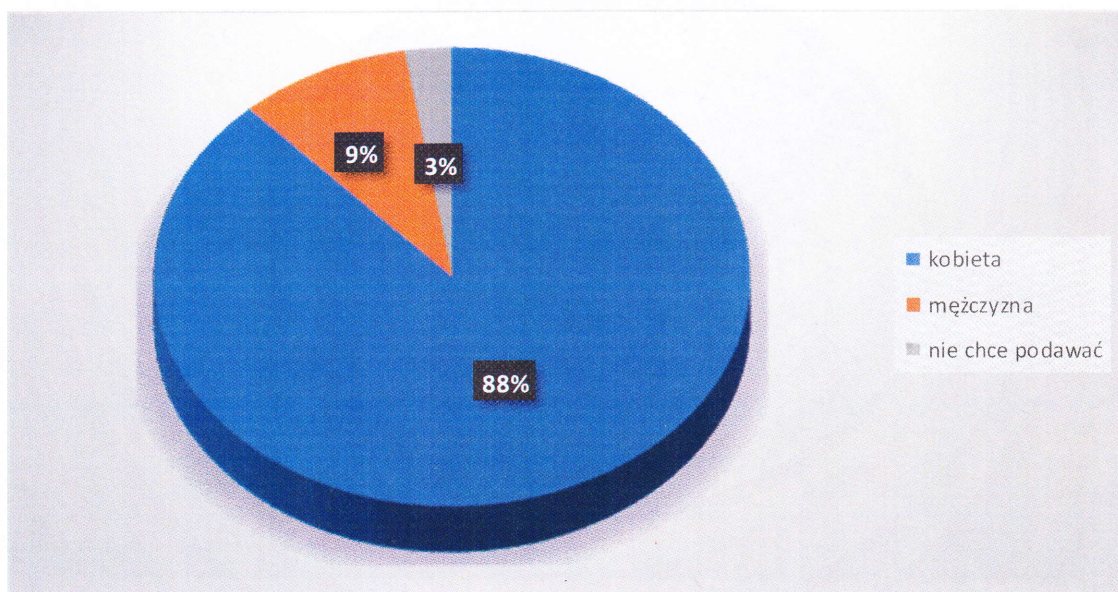
Wynik zbiorczy ankiet satysfakcji uczestników Programu.

Ankiety wypełniło **430 rodziców/opiekunów** prawnych i **32 wychowawców** klas pierwszych.

I. Rodzice/opiekunowie prawni :

1. Płeć:

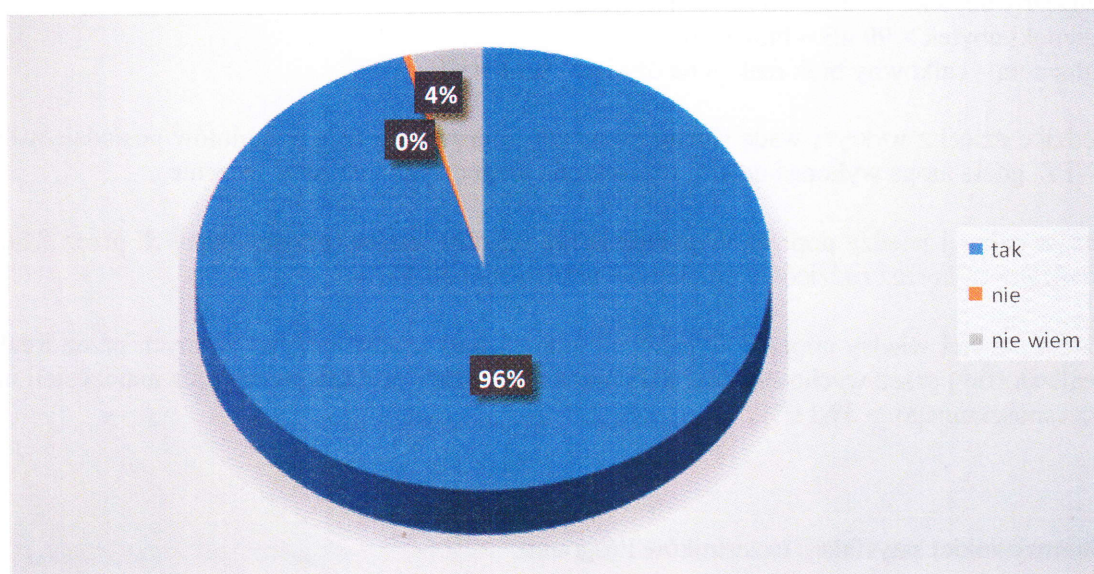
- kobieta- 379
- mężczyzna - 40
- nie chce podawać - 11

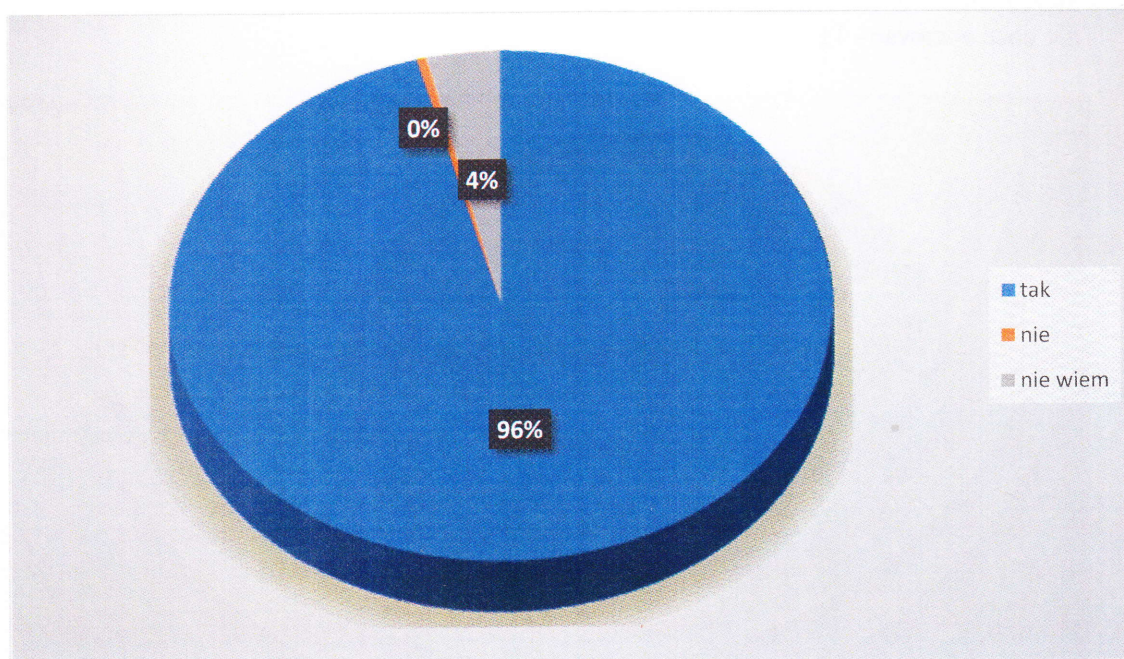
2. Czy jest Pani / Pan zadowolona/y z udziału w Programie?

- tak - 407
- nie - 2
- nie wiem - 17

3. Czy wyraziłaby Pani /wyraziłby Pan zgodę na udział w podobnym Programie?

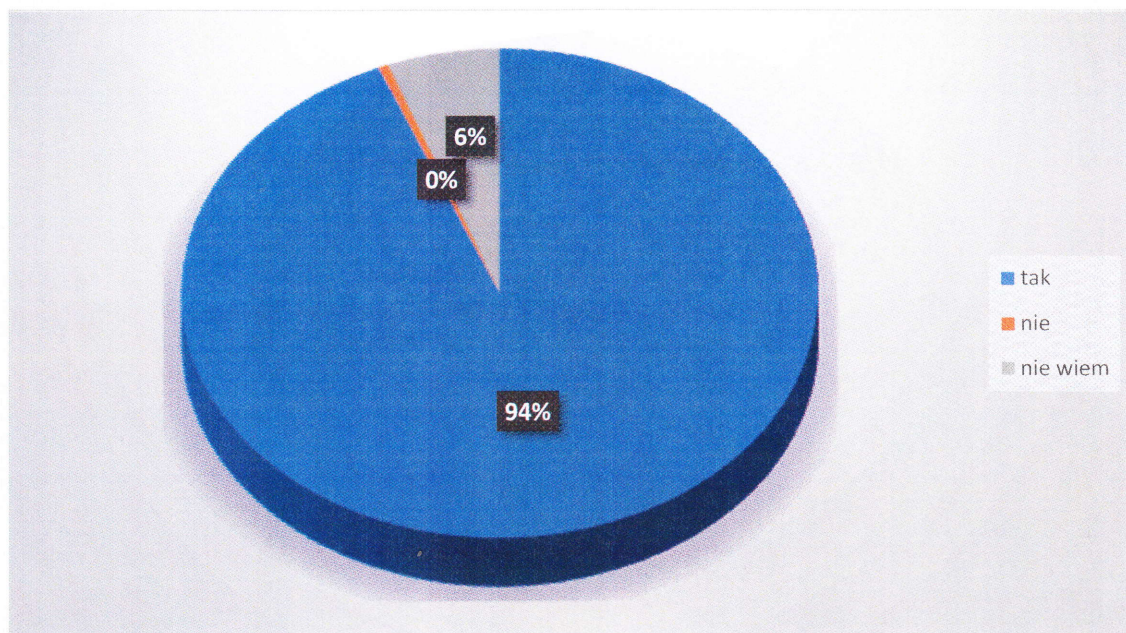
- tak - 405
- nie - 2
- nie wiem - 15

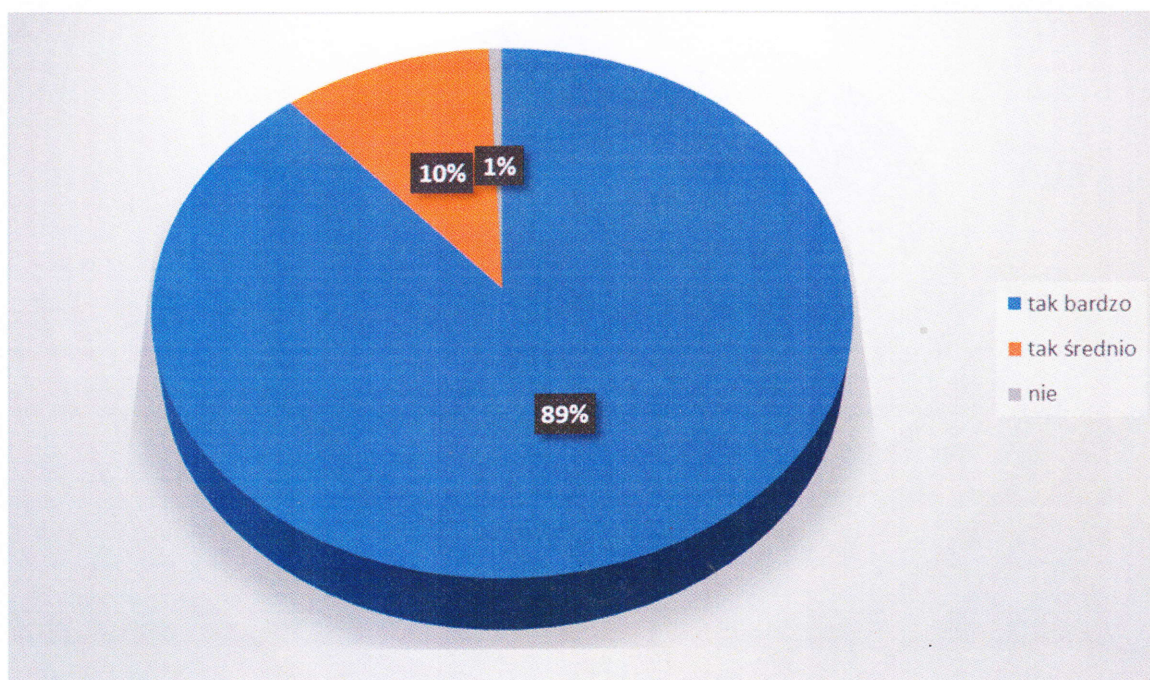
4. Czy poleciłaby Pani / poleciłby Pan Program innym osobom?

- tak - 394
- nie - 2
- nie wiem - 24

5. Czy jest Pani /Pan zadowolona/y z edukacji przeprowadzonej podczas programu?

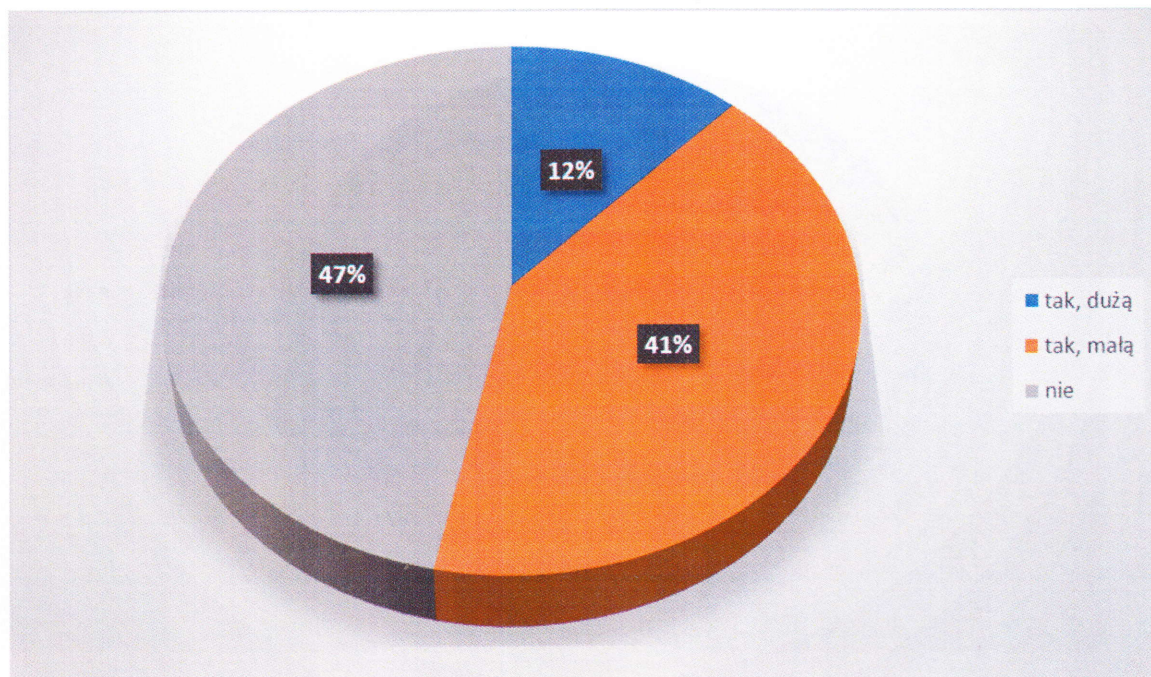
- tak bardzo - 378
- tak średnio - 45
- nie - 3

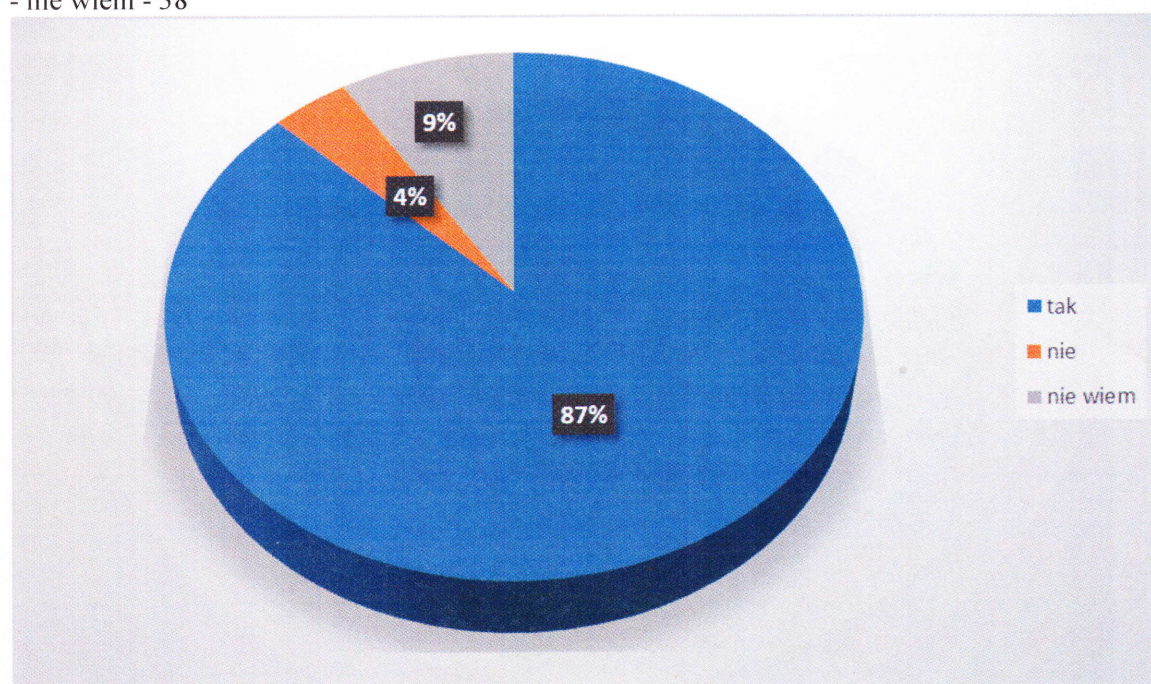
6. Czy przed udziałem w Programie posiadała Pani / posiadał Pan wiedzę na temat zaburzeń słuchu oraz objawów mogących świadczyć o jego zaburzeniach u dzieci?

- tak, dużą - 51
- tak, małą - 177
- nie - 200

7. Czy przez udział w Programie zwiększyła Pani / zwiększył Pan swoją wiedzę na temat narządu słuchu oraz objawach mogących świadczyć o jego zaburzeniach?

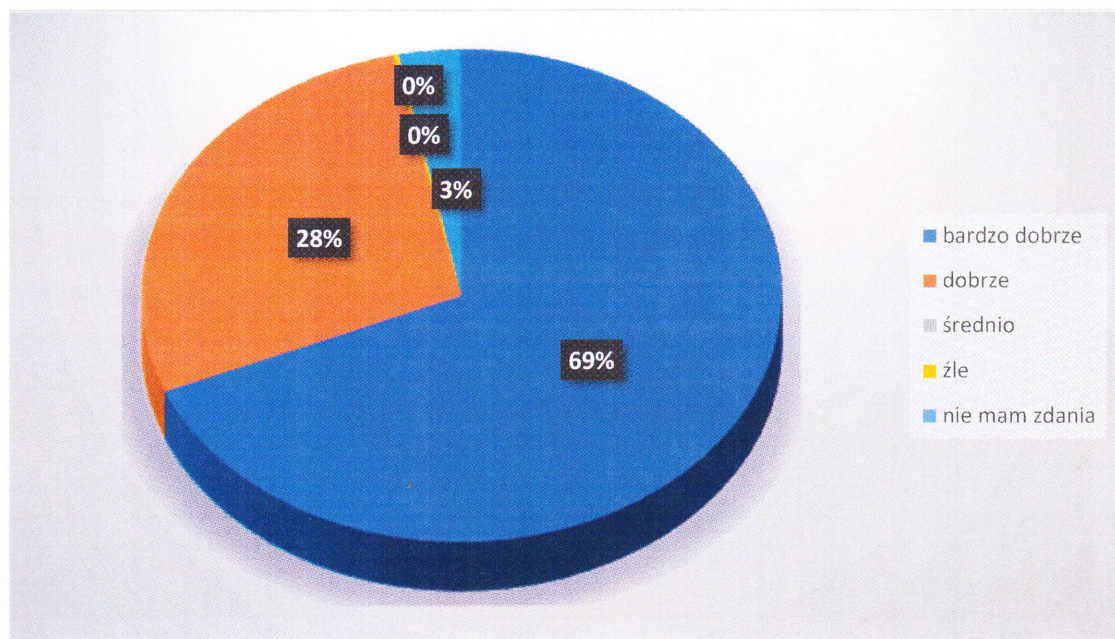
- tak - 373
- nie - 17
- nie wiem - 38

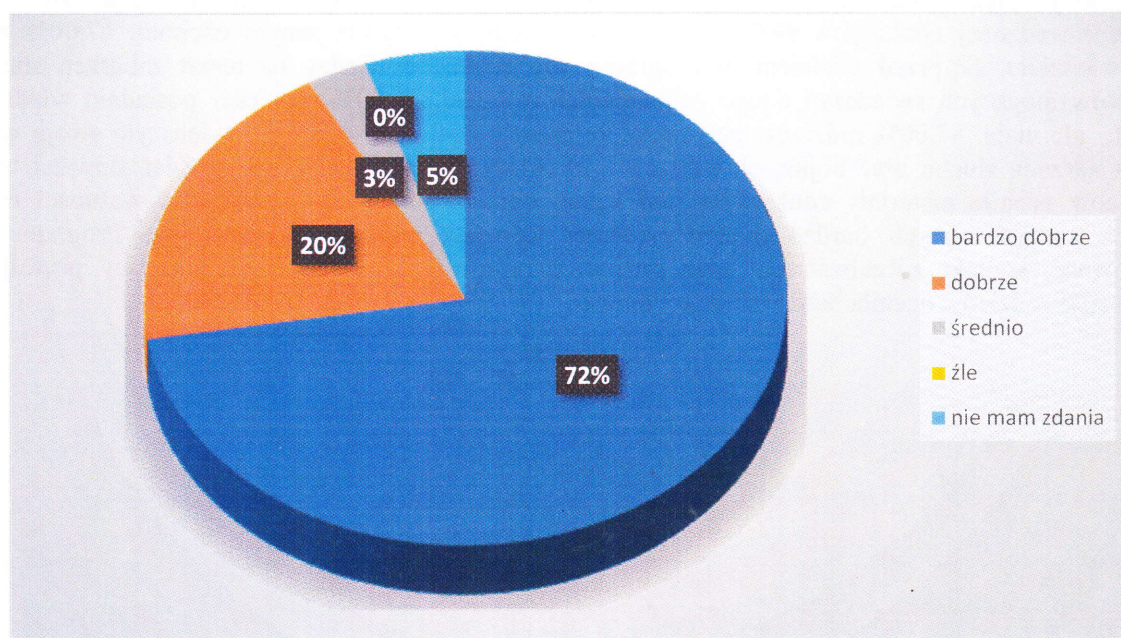
8. Jak ocenia Pani /Pan materiały edukacyjne pod kątem opracowania merytorycznego i ważności informacji w nich zamieszczonych?

- bardzo dobrze- 285
- dobrze – 116
- średnio - 0
- źle - 1
- nie mam zdania -13

9. Jak ocenia Pani /Pan warunki organizacyjne Programu (fachowość, kontakt z Realizatorem, punktualność itp.)

- bardzo dobrze - 305
- dobrze - 82
- średnio – 13
- źle – 0
- nie mam zdania - 21

10. Jak ocenia Pani /Pan poziom przeprowadzenia badania (stosunek do badanego, uprzejmość, profesjonalizm, komunikatywność, punktualność, itp.)

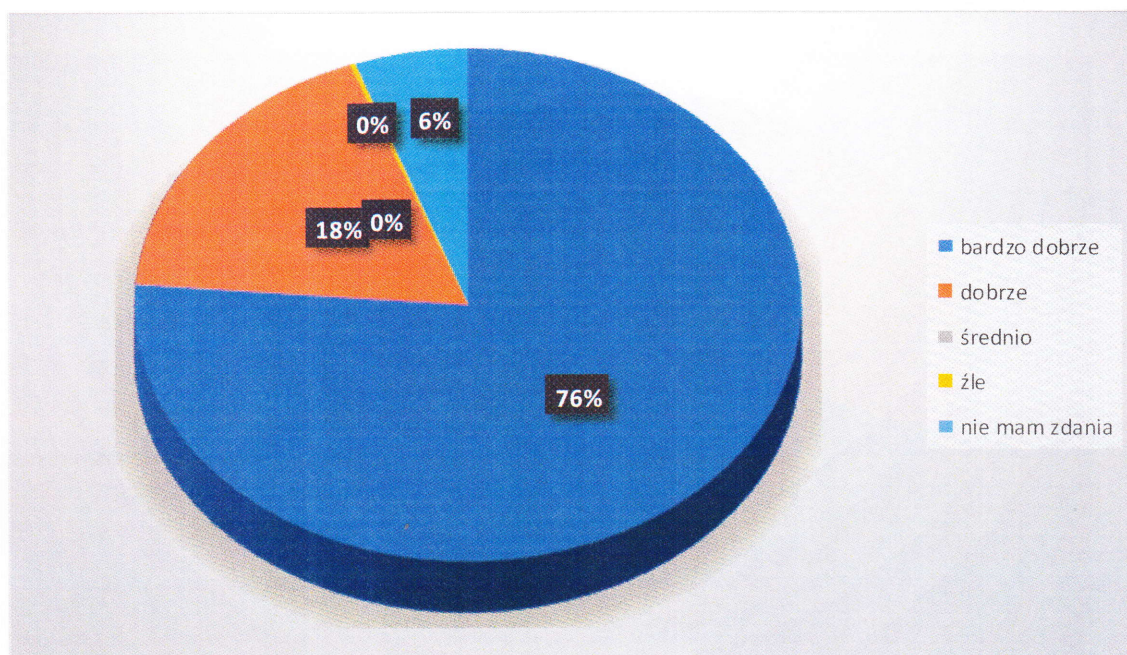
- bardzo dobrze - 319

- dobrze – 75

- średnio – 0

- źle - 1

- nie mam zdania - 23

11. Uwagi i sugestie – brak.

Podsumowanie:

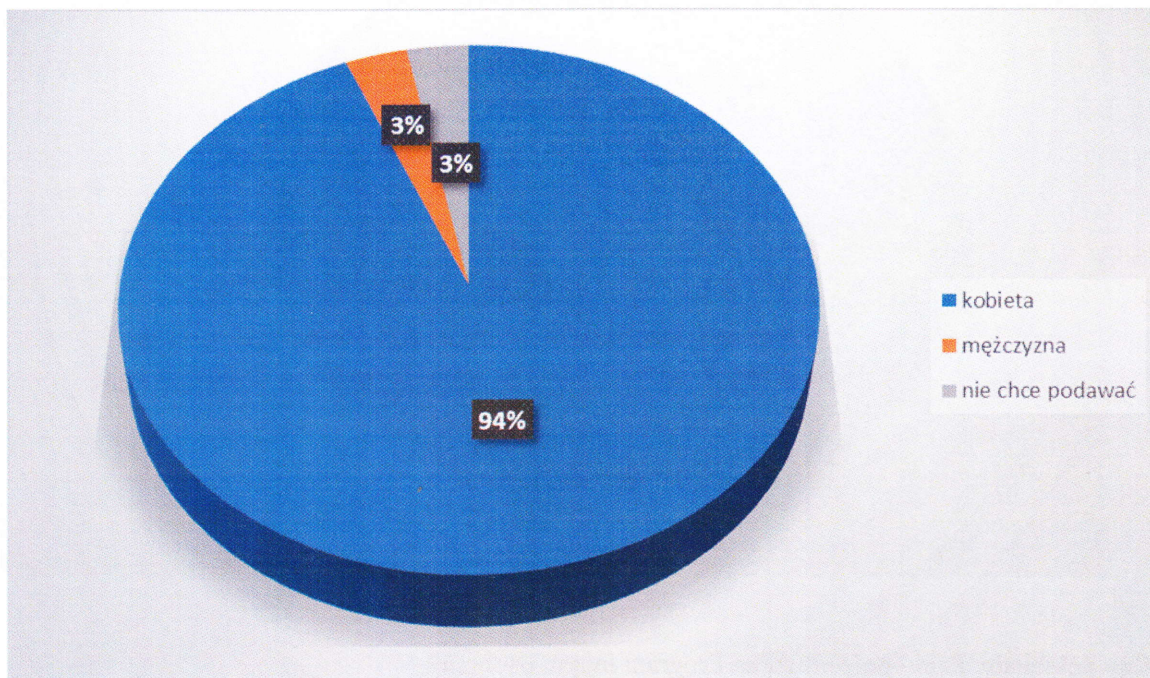
Ankietę wypełniło 430 rodziców, z których 96,00% jest zadowolonych z udziału w Programie i tyle samo wyraziłoby zgodę na udział w podobnym Programie. 89,00% rodziców jest zadowolonych z przeprowadzonej edukacji a 94,00% rodziców poleciłoby Program innym osobom. 47,00% rodziców odpowiedziało, że przed udziałem w Programie nie posiadało wiedzy na temat zaburzeń słuchu oraz objawów mogących świadczyć o jego zaburzeniach u dzieci. 41,00% rodziców posiadało wiedzę na ten temat, ale małą. 87,00% rodziców przyznało, że przez udział w Programie zwiększyło swoją wiedzę na temat narządu słuchu oraz objawach mogących świadczyć o jego zaburzeniach. Zdecydowana większość rodziców oceniła materiały edukacyjne pod kątem opracowania merytorycznego i ważności informacji w nich zamieszczonych bardzo dobrze i dobrze. Również warunki organizacyjne Programu w tym fachowość, kontakt z Realizatorem oraz poziom przeprowadzenia badania obejmujący profesjonalizm, większość rodziców oceniła bardzo dobrze i dobrze.

II. Wychowawcy klas pierwszych szkół podstawowych:

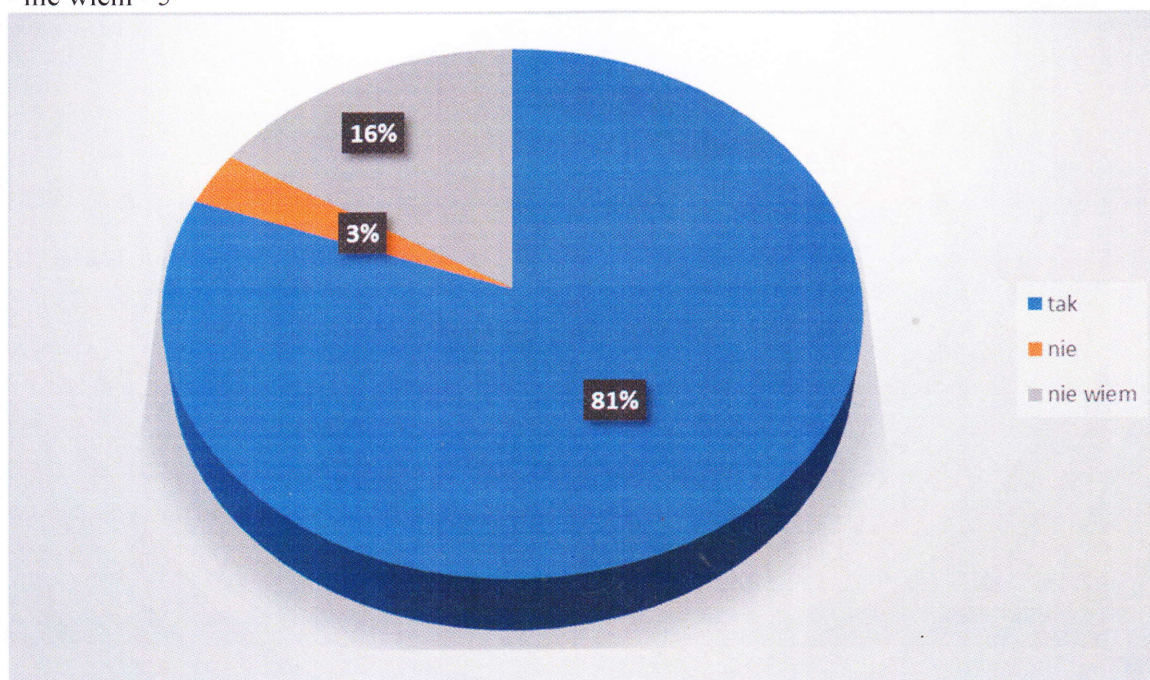
1. Płeć:

- kobieta - 30
- mężczyzna - 1
- nie chce podawać - 1

2. Czy jest Pani / Pan zadowolona/y z udziału w Programie?

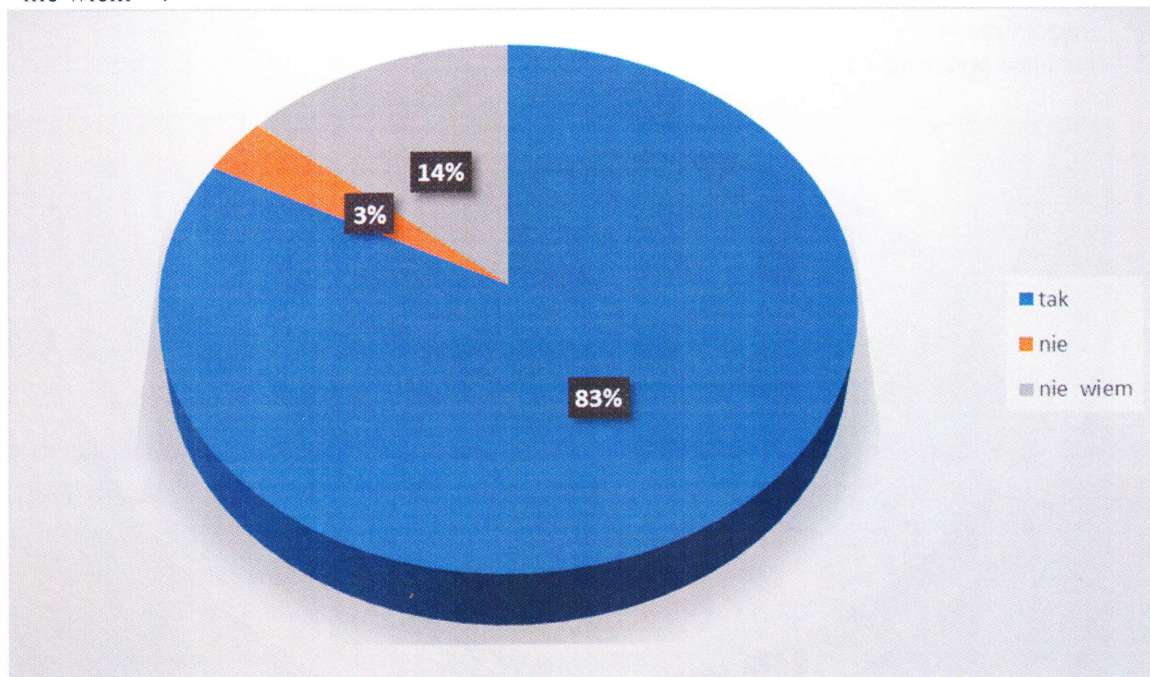
- tak - 25
- nie - 1
- nie wiem - 5

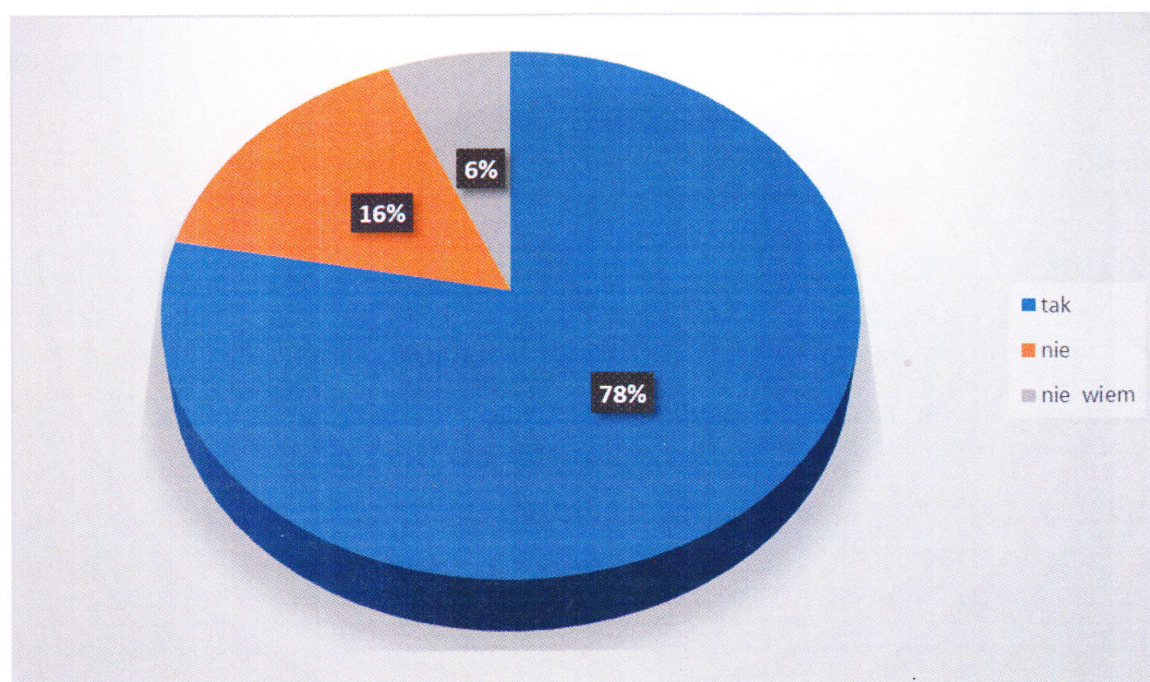
3. Czy wyraziłaby Pani /wyraziłby Pan zgodę na udział w podobnym Programie?

- tak – 24
- nie - 1
- nie wiem - 4

4. Czy poleciłaby Pani / poleciłby Pan Program innym osobom?

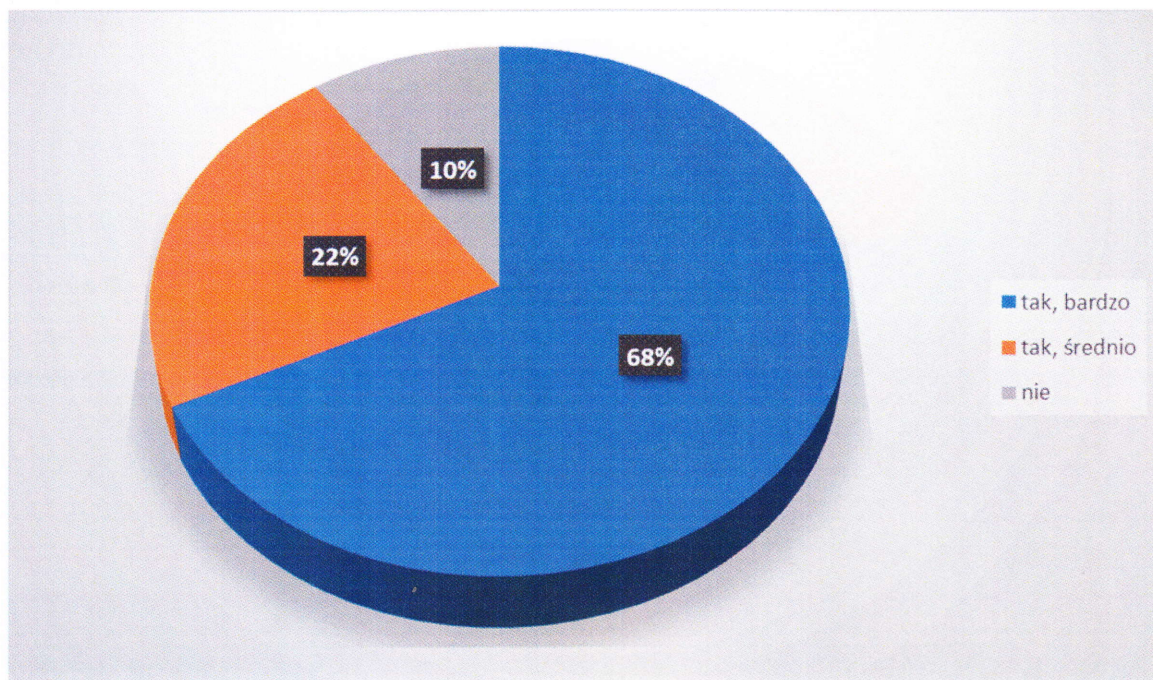
- tak – 25
- nie – 5
- nie wiem - 2

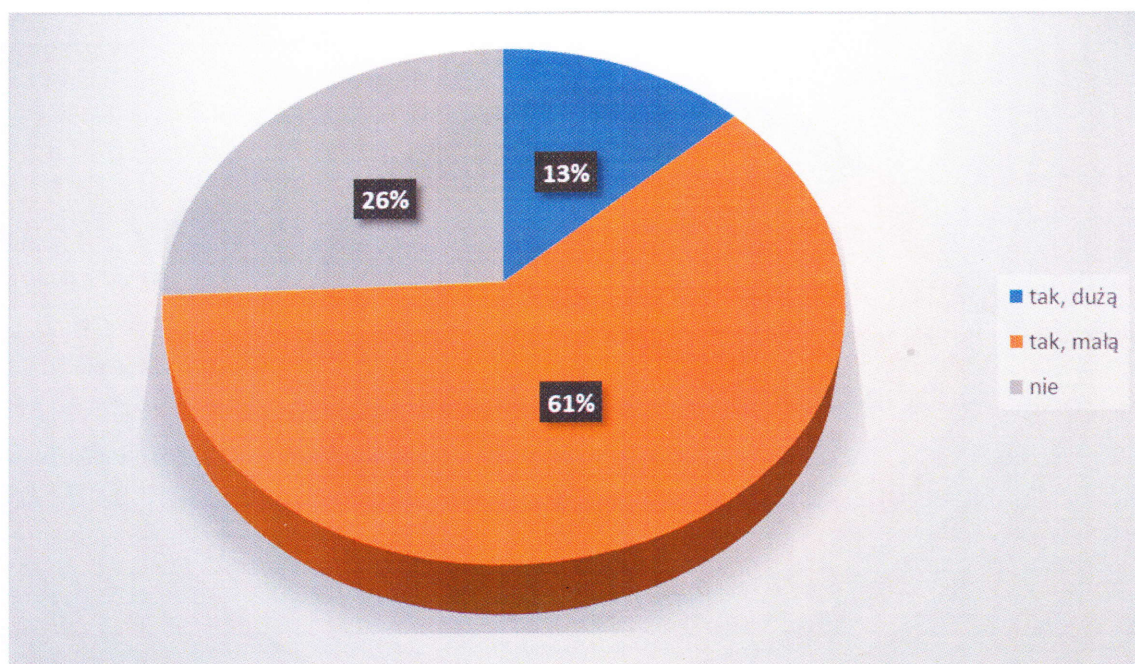
5. Czy jest Pani /Pan zadowolona/y z edukacji przeprowadzonej podczas programu?

- tak, bardzo - 21
- tak, średnio - 7
- nie - 3

6. Czy przed udziałem w Programie posiadała Pani / posiadał Pan wiedzę na temat zaburzeń słuchu oraz objawów mogących świadczyć o jego zaburzeniu u dzieci?

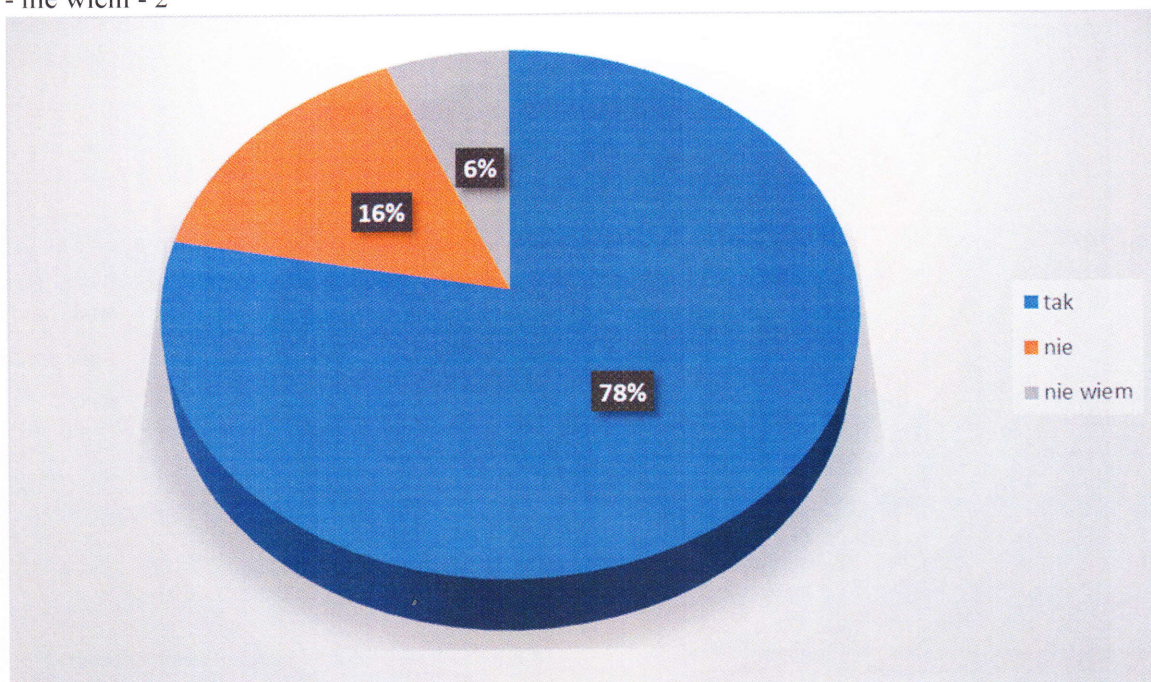
- tak, dużą - 4
- tak, małą - 19
- nie - 8

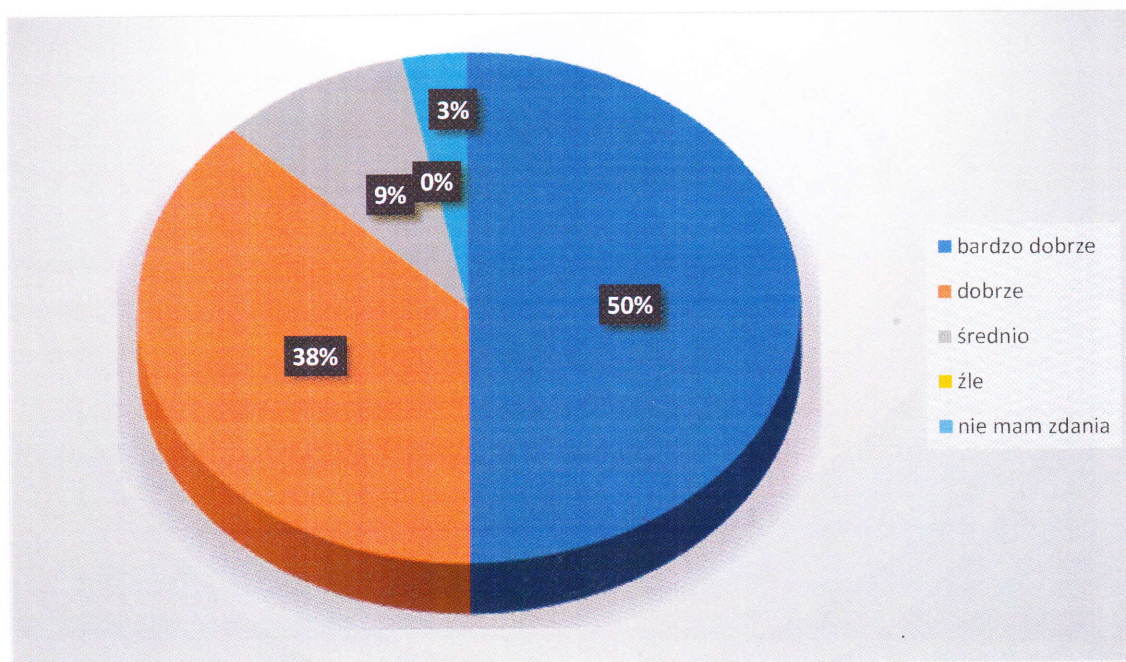
7. Czy przez udział w Programie zwiększyła Pani / zwiększył Pan swoją wiedzę na temat narządu słuchu oraz objawach mogących świadczyć o jego zaburzeniach?

- tak – 25
- nie - 5
- nie wiem - 2

8. Jak ocenia Pani /Pan materiały edukacyjne pod kątem opracowania merytorycznego i ważności informacji w nich zamieszczonych?

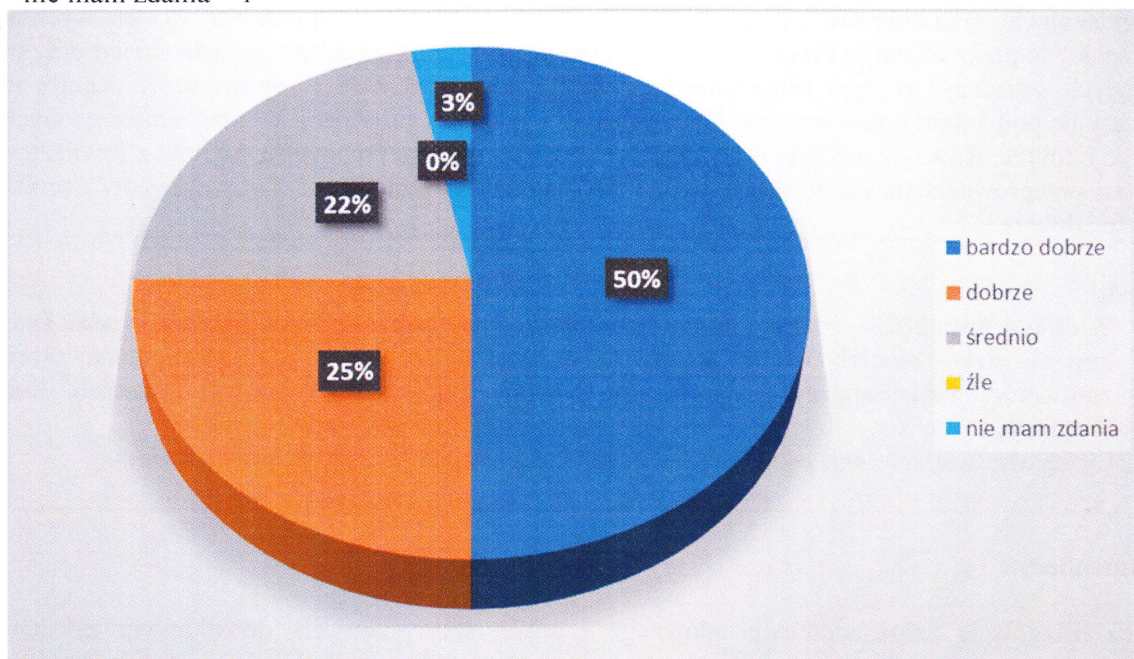
- bardzo dobrze - 16
- dobrze – 12
- średnio - 3
- źle - 0
- nie mam zdania – 1

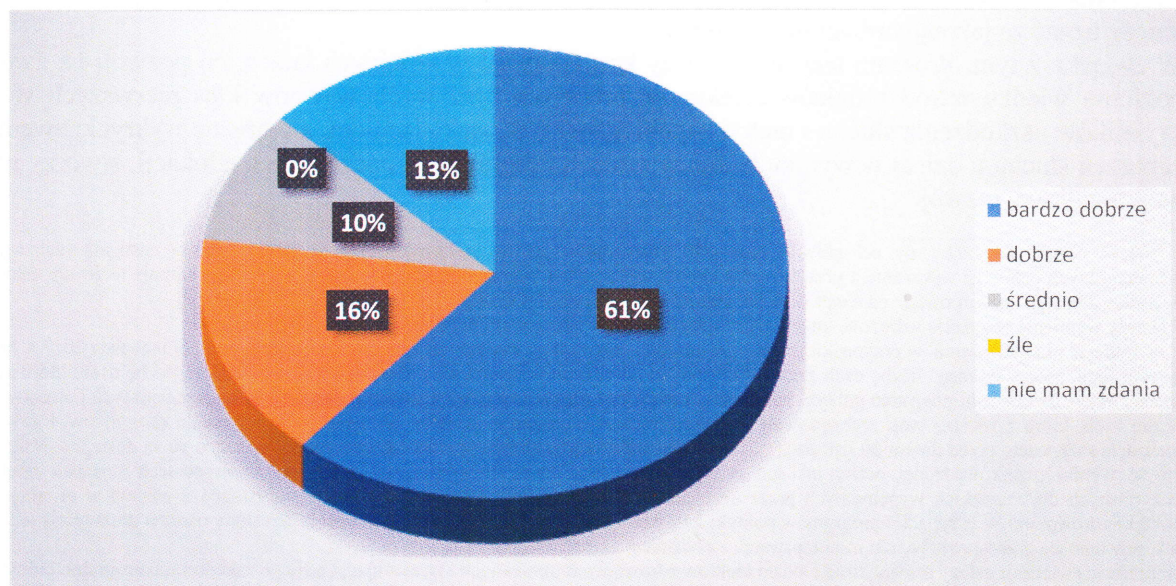
9. Jak ocenia Pani /Pan warunki organizacyjne Programu (fachowość, kontakt z Realizatorem, punktualność itp.)

- bardzo dobrze - 16
- dobrze - 8
- średnio - 7
- źle - 0
- nie mam zdania - 1

10. Jak ocenia Pani /Pan poziom przeprowadzenia badania (stosunek do badanego, uprzejmość, profesjonalizm, komunikatywność, punktualność, itp.)

- bardzo dobrze - 19
- dobrze - 5
- średnio - 3
- źle - 0
- nie mam zdania - 4

11. Uwagi i sugestie - jedna uwaga: „Za dużo papierów do wypełnienia przez rodziców i nauczyciel. Takie badania powinny być organizowane przez poradnie pediatryczne z pominięciem szkoły.”

Podsumowanie:

Ankiety wypełniło 32 wychowawców klas pierwszych, z których 81,00% jest zadowolonych z udziału w Programie a 83,00% wyraziłoby zgodę na udział w podobnym Programie. 68,00% wychowawców klas pierwszych jest zadowolonych z przeprowadzonej edukacji a 78,00% poleciłoby Program innym osobom. 61,00% wychowawców odpowiedziało, że przed udziałem w Programie posiadało małą wiedzę na temat zaburzeń słuchu oraz objawów mogących świadczyć o jego zaburzeniach u dzieci. 78,00% wychowawców przyznało, że przez udział w Programie zwiększyło swoją wiedzę na temat narządu słuchu oraz objawach mogących świadczyć o jego zaburzeniach. Zdecydowana większość wychowawców oceniła materiały edukacyjne pod kątem opracowania merytorycznego i ważności informacji w nich zamieszczonych bardzo dobrze i dobrze. Również warunki organizacyjne Programu w tym fachowość, kontakt z Realizatorem oraz poziom przeprowadzenia badania obejmujący profesjonalizm większość wychowawców oceniła bardzo dobrze i dobrze.

Wnioski:

1. W dniu 4 lipca 2023r. odbyło się spotkanie podsumowujące realizację Programu z udziałem między innymi przedstawicieli władz gminnych, lekarzy pediatrów z placówek podstawowej opieki zdrowotnej funkcjonujących na terenie powiatu bielskiego oraz przedstawicieli Realizatora Programu.
2. Efektywność interwencji podjętych w ramach Programu należy **ocenić pozytywnie**.

Rekomendacje:

Oprócz osiągnięcia założonego celu głównego i celów szczegółowych, dodatkowym założeniem nie wynikającym wprost z Programu, było pozyskanie danych statystycznych, obrazujących skalę problemu w zakresie zaburzeń słuchu wśród dzieci z klas pierwszych szkół podstawowych z terenu powiatu bielskiego. Dlatego, żeby jak najefektywniej wydatkować środki publiczne na jego realizację w kolejnych latach, Program został wdrożony pilotażowo na 1 rok.

Uzyskane wyniki potwierdziły, zarówno w obszarze edukacji rodziców/opiekunów prawnych i wychowawców klas pierwszych oraz w zakresie przeprowadzonych badań przesiewowych słuchu u dzieci w klasach pierwszych (11,62 % na 1 541 przebadanych dzieci wymaga dalszej diagnostyki i leczenia – w ramach Programu przebadano 79,89 % kwalifikowanej populacji), iż podjęte interwencje należy uznać za jak najbardziej uzasadnione.

W związku z tym, Program tego typu należy kontynuować w kolejnych latach, co pozwoli na zwiększenie poziomu wiedzy wśród rodziców/opiekunów prawnych oraz wychowawców klas pierwszych w zakresie czynników uszkodzenia słuchu i metod zapobiegania tym uszkodzeniom, a wczesne wykrycie ewentualnych zaburzeń słuchu u dzieci w wyniku badań w ramach Programu na początku ich edukacji, stworzy im szansę na prawidłowy rozwój.

¹⁾ Należy opisać, czy założony cel główny oraz cele szczegółowe zostały osiągnięte oraz w jakim stopniu nastąpiła realizacja poszczególnych celów ze wskazaniem przyczyn, dla których niemożliwa była ewentualna pełna realizacja. Opis stopnia realizacji celów powinien uwzględniać informacje na temat wartości mierników efektywności realizacji programu polityki zdrowotnej.

²⁾ Należy wymienić wszystkie wdrożone interwencje w danej populacji docelowej programu polityki zdrowotnej.

³⁾ W zakresie monitorowania, w przypadku programów polityki zdrowotnej, których realizację rozpoczęto w dniu 30 listopada 2017 r. lub po tym dniu, należy wskazać liczbę osób zakwalifikowanych do udziału w programie polityki zdrowotnej, a także liczbę osób, które nie zostały objęte działaniami programu polityki zdrowotnej z przyczyn zdrowotnych lub z innych powodów (ze wskazaniem tych powodów), liczbę osób, które z własnej woli zrezygnowały w trakcie realizacji programu polityki zdrowotnej. W przypadku programów, których realizację rozpoczęto przed dniem 30 listopada 2017 r., dane wskazane w zdaniu poprzedzającym należy podać, o ile są dostępne. Należy opisać wyniki przeprowadzonej oceny jakości, w tym przedstawić zbiorcze wyniki, np. wyrażony w procentach stosunek opinii pozytywnych do wszystkich wypełnionych przez uczestników programu polityki zdrowotnej ankiet satysfakcji z udziału w programie polityki zdrowotnej. W przypadku programów polityki zdrowotnej, dla których okres realizacji został określony na czas dłuższy niż jeden rok, powinno się przedstawić wyniki monitorowania z podziałem na poszczególne lata realizacji.

W zakresie ewaluacji należy ustosunkować się do efektów zdrowotnych uzyskanych i utrzymujących się po zakończeniu programu polityki zdrowotnej, m. in. na podstawie wcześniej określonych mierników efektywności odpowiadających celom programu polityki zdrowotnej.

W zależności od charakteru programu polityki zdrowotnej należy przedstawić rezultaty możliwe do oceny w momencie składania raportu końcowego z realizacji programu polityki zdrowotnej (krótko- i długoterminowe).

Koszty realizacji programu polityki zdrowotnej:⁴⁾

Rok realizacji programu polityki zdrowotnej: 2022 (I etap) – koszty ogółem – 17 580 zł

Źródło finansowania ⁵⁾	Wydatki bieżące	Wydatki majątkowe
1. Budżet Powiatu Bielskiego	17 580 zł	0 zł

Rok realizacji programu polityki zdrowotnej: 2023 (II etap) – koszty ogółem – 146 395 zł

Źródło finansowania ⁵⁾	Wydatki bieżące	Wydatki majątkowe
1. Budżet Powiatu Bielskiego	90 919 zł	0 zł
2. NFZ	55 476 zł	0 zł

Cały okres realizacji programu polityki zdrowotnej (I i II etap) – koszty ogółem – 163 975 zł

Źródło finansowania ⁵⁾	Wydatki bieżące	Wydatki majątkowe
1. Budżet Powiatu Bielskiego	108 499 zł	0 zł
2.NFZ	55 476 zł	0 zł

Koszty jednostkowe realizacji programu polityki zdrowotnej:⁶⁾

Na koszty I etapu Programu składały się (koszt na jednego uczestnika):

- koszty działań edukacyjno- informacyjnych obejmujące: organizację kampanii promocyjno-edukacyjnej, zaprojektowanie oraz przygotowanie materiałów edukacyjno-informacyjnych, przeprowadzenie spotkań edukacyjnych dla rodziców/opiekunów prawnych oraz wychowawców klas pierwszych (wykładów w formie stacjonarnej lub zdalnej), przygotowanie i opracowanie sposobu oraz materiałów do rekrutacji uczestników - 12 zł,

Na koszty II etapu Programu składały się (koszt na jednego uczestnika) :

- koszty przesiewowego badania audiometrycznego wraz z wynagrodzeniem (obejmującym dojazd do szkoły) osoby wykonującej badanie - 40 zł,
- koszty konsultacji lekarskiej obejmujące: analizę wyników badania oraz zalecenia o ewentualnym dalszym postępowaniu (wraz z dojazdem lekarza do szkoły) - 50 zł,
- koszty monitorowania i sprawozdawania programu - monitoring jakości i rzetelności świadczeń realizowanych w ramach programu, przygotowanie narzędzi oraz pomiar końcowych efektów programu na podstawie określonych mierników – 5 zł.

Całościowy koszt jednostkowy w przeliczeniu na jednego uczestnika wyniósł **107 zł**, zgodnie z założeniami przyjętymi w Programie.

Informacje o problemach, które wystąpiły w trakcie realizacji programu polityki zdrowotnej: ^{5),7)}	Opis podjętych działań modyfikujących: ⁸⁾
<p>Problem 1: Znikoma frekwencja rodziców na stacjonarnych spotkaniach edukacyjnych.</p>	<p>Działanie modyfikujące: Realizator Programu po przeprowadzeniu dwóch spotkań edukacyjnych dla rodziców/opiekunów prawnych w formie stacjonarnej wystąpił z wnioskiem do Zarządu Powiatu w Bielsku - Białej o możliwość przeprowadzenia edukacji w formie zdalnej. Zarząd Powiatu w Bielsku – Białej wyraził zgodę na zmianę trybu przeprowadzenia działań edukacyjnych dla rodziców/opiekunów prawnych, wychowawców klas I szkół podstawowych z formy stacjonarnej na formę zdalną poprzez nagranie i przekazanie filmu edukacyjnego, który będzie odpowiednikiem spotkania na żywo. Został on udostępniony w formie linku rodzicom/opiekunom prawnym dzieci zgłoszonych do udziału w Programie oraz wychowawcom klas I szkół podstawowych. Wraz z filmem edukacyjnym rodzicom/opiekunom prawnym oraz wychowawcom klas I szkół podstawowych został przekazany/ udostępniony adres email, na który można było wysyłać ewentualne zapytania dotyczące treści edukacyjnych przedstawionych w filmie edukacyjnym. Realizator zobowiązał się do odpowiedzi na otrzymane na wskazany adres email pytania oraz wysyłanie odpowiedzi (wraz z treścią zadanego pytania) do wszystkich rodziców/opiekunów prawnych i wychowawców klas I szkół podstawowych. Przy kontynuacji Programu na najbliższe trzy lata podjęcie działań w kierunku zwiększenia ilości wypełnionych pre i post testów oraz ankiet przez rodziców/opiekunów prawnych.</p>
<p>Problem 2: Dołączenie szkoły do II etapu Programu</p>	<p>Działanie modyfikujące: początkiem stycznia tego roku z Realizatorem Programu skontaktował się koordynator z gminy Kozy z zapytaniem, czy Szkoła Podstawowa nr 2 im. Stanisława Staszica w Kozach może przystąpić do udziału w Programie. Monitorując na bieżąco frekwencję w przebadanych szkołach podjęto decyzję o przebadaniu tych dzieci. Wcześniej rodzicom/ opiekunom prawnym został wysłany link pod którym był dostępny film edukacyjny. Od 57 rodziców/opiekunów prawnych i 2 wychowawców klas pierwszych zebrano oświadczenia o zapoznaniu się z treścią filmu edukacyjnego.</p>

<p>Problem 3:</p> <p>Nieobecność w szkole dzieci w dniu, którym przeprowadzano badania</p>	<p>Działanie modyfikujące:</p> <p>poinformowanie rodziców uczniów klas pierwszych, którzy byli nieobecni w szkole w terminie, w którym były wykonywane badania słuchu o możliwości przebadania dziecka w siedzibie Realizatora, po wcześniejszym telefonicznym umówieniu się. Wyznaczono również dodatkowy termin przeprowadzenia badań słuchu w następujących szkołach: SP Zabrzeg, SP nr 2 Czechowice-Dziedzice, SP nr 3 Czechowice-Dziedzice, SP nr 4 Czechowice-Dziedzice, SP nr 7 Czechowice-Dziedzice, SP Bestwinka, SP Jasienica, SP Międzyrzecze, SP Mazańcowice. W szkołach tych w pierwotnie wyznaczonym terminie, odsetek dzieci nieobecnych był stosunkowo duży. W sumie w dodatkowym terminie w ww. szkołach udało się przebadać 34 uczniów. W siedzibie Realizatora zostało przebadanych 11 uczniów.</p>	
<p>Bielsko – Biała</p> <p>.....</p> <p>Miejscowość</p>	<p>13.07.2023r.</p> <p>.....</p> <p>Data sporządzenia raportu końcowego z realizacji programu polityki zdrowotnej</p> <p>17.07.2023r.</p> <p>.....</p> <p>Data akceptacji raportu końcowego z realizacji programu polityki zdrowotnej</p>	<p>NACZELNIK Wydziału Zdrowia</p> <p><i>Lucyna Majewska</i></p> <p>Lucyna Majewska</p> <p>.....</p> <p>oznaczenie i podpis osoby sporządzającej raport końcowy z realizacji programu polityki zdrowotnej⁹⁾</p> <p>STAROSTA</p> <p><i>Andrzej Pionka</i></p> <p>Andrzej Pionka</p> <p>.....</p> <p>oznaczenie i podpis osoby akceptującej raport końcowy z realizacji programu polityki zdrowotnej⁹⁾</p>

h

⁴⁾ W przypadku realizacji programu polityki zdrowotnej w raporcie końcowym z realizacji programu polityki zdrowotnej należy przedstawić informację dla każdego kalendarzowego roku realizacji programu polityki zdrowotnej.

⁵⁾ Odpowiednio rozszerzyć w przypadku większej liczby źródeł finansowania albo problemów.

⁶⁾ Należy przedstawić poniesione koszty jednostkowe w przeliczeniu na pojedynczego uczestnika programu polityki zdrowotnej, tam gdzie każdemu oferowany był dokładnie ten sam zakres interwencji. W programach złożonych, zakładających wieloetapowość interwencji, należy przedstawić koszty w rozbiciu na poszczególne świadczenia zdrowotne, które oferowane były w ramach programu polityki zdrowotnej.

⁷⁾ Należy opisać trudności, które zostały zweryfikowane w trakcie realizacji programu polityki zdrowotnej oraz sposoby, w jaki zostały rozwiązane. Należy opisać krytyczne aspekty, przez które planowane interwencje w ramach programu polityki zdrowotnej lub część tych interwencji nie mogły być zrealizowane.

⁸⁾ Wypełnić odpowiednio albo wpisać „nie podejmowano”.

⁹⁾ Oznaczenie powinno zawierać imię i nazwisko oraz stanowisko służbowe.